

Sven Stolpe om kirken og Oxfordgruppen.

Kirken er bæreren av kristendommens objektive verdier og enhver strid eller konkurranse mellom den og gruppen er utenkelig.

Vi har opsøkt dr. Sven Stolpe under hans besøk her i Bergen og forelagt ham noen spørsmål. Først spørsmålet om hans inntrykk av den religiøse situasjon i Norge?

— Jeg har det sterkeste inntrykk av at der skjer meget betydningsfulle ting. Naturligvis tenker jeg da mest på Oxfordgruppen, men jeg har også avlagt et besøk, og holdt et foredrag på Indremisjonnens folkehøiskole på Solborg ved Stavanger og fått et meget tiltalende inntrykk av ånden der. Oxfordgruppen står i Norge uten tvil sterkere enn nogensinne før. Nogen av de engelske venner som jeg har reist sammen med i den siste uken, sier mig at ikke noget annet land kan opvise forholdsvis så mange »forvandlede« som Norge. I de minste byer finnes hundrevis av slagkraftige nye kristne.

— Hva mener De om forholdet mellom kirken og gruppen?

— Jeg er glad for at De spør, eftersom jeg har sett at der her-

sker en viss uklarhet om den sak efter mitt foredrag i Studentersamfundet i Bergen. Hvad jeg sa kan sammenfattes i tre punkter. For det første er enhver strid eller konkurranse mellom gruppen og kirken utenkelig av den enkle grunn at kirkene har sakramentene, Ordet, det objektive, og det blir aldri virkelig kristendom bare på subjektive opplevelser.

For det annet mener jeg at meget av det som nu skjer i verden beror på de kristnes, altså kirkens, mangler. Jeg tenker både på Spania og på arbeiderbevegelsens almindelige innstilling til kirken i de fleste land. Her har Oxfordgruppen en oppgave: at klarere enn før hevde at den kristne kjærlighet også må prege livet — både individets og samfundets liv. Jeg tror på en kristendommens socialradikaliserings gjennom aktiv kristendom. Tenk efter selv: om alle kirker i verden plutselig blev fylt av mennesker, skulde derfor arbeids-

løsheten i Norge og krigsrisikoen i verden bli mindre? Nei. Hvorfor? Fordi kirkene på dette punkt ennå ikke har våget å ta op hele sitt ansvar.

For det tredje: Man citerer en uttalelse av mig at »dess bedre« om man kan leve efter Bergprekenens krav uten Kristus! Det var en paradoksal vurdering som ikke kan forstås uten i sin sammenheng. Jeg sa at tror nogen at de absolutte krav kan realiseres uten Kristus, så går det jo an å forsøke, men efter min erfaring er det umulig. Jeg mente — og mener — at hvert menneske som ærlig forsøker å gjennomføre full dekning i sitt personlige liv av sitt samfundsideal og som norm for sitt liv stiller Bergprekenens absolutte krav, vil tvinges til å møte Kristus, selv om vedkommende fra starten slett ikke regner med det. Det er selve grunnvollen for min kristelige optimisme!

(Forts. side 2).

Kirken og Oxford.

(Forts. fra side 1).

— Hvad mener De om problemet kristen litteratur? Kan en kristen være dikter?

— Det er et vanskelig problem som nettop nu behandles i interessante artikler av »Svenska Morgonbladet«s litteraturkritiker, Erik Hj. Linder i Sverige. Jeg har bare villet si dette, romanforfatteren må gi et bilde av hele virkeligheten. Han må med samme kraft, samme lidenskap, samme besatthet skildre synden såvel som nåden, det onde såvel som det gode, for ellers blir hans skildring forkrøblet, og han havner i solstrålefortellingen. Nuvel, dette programmet er ikke lett å realisere for et kristent menneske som har innført en bevisst sensur over hele sitt forestillings- og assosiasjonsliv. Diktningen bygger på åpenhet, frihet, — uten moralsk kontroll må hele virkelighetsmateriale strømme over dikteren, og i inspirasjonens øieblikk må han være amoralsk — for ellers blir han moralist og en dårlig kunstner. Skal jeg skildre et kristent gjennombrudd i en roman, så er det min plikt først å gi et absolutt overbevisende bilde av synden. Jeg ødelegger hele den kristne tendensen i min bok om jeg ikke våger å tegne »verden uten nåde«, slik som den faktisk er. Når dette er gjort, må jeg gå videre og skildre nådens gjennombrudd. Det er et vanskelig personlig problem hvorledes dette skal skje. Jeg vil ikke si at det er umulig, men jeg kjenner i verdenslitteraturen neppe noget eksempel på at det har lyktes, for næsten alle de store »kristne« romanene i verdenslitteraturen er skrevet av mennesker som selv ikke har vært klare kristne. De er skrevet i lengsel etter kristent liv, ikke ut av faktisk kristent liv. Selv har jeg ikke kunnet løse problemet ennå. Jeg konstaterer i ethvert fall vanskeligheten, selv om jeg natur-

DAGEN

7 Feb. 1939 II

ligvis tror at Gud også her kan hjelpe og gjøre underverker.

— Hvad er god litteratur?

— Bøker som gir et hensynsløst, ærlig bilde av den faktiske virkelighet, syndens verden, men som også overbevisende — endog for ikke-kristne mennesker overbevisende — kan vise at der finnes en vei ut av denne verden.

— Hvad trenger ungdommen av idag?

— Disiplin, moralsk oprustning. Se skuespillet »Kvinner« som nu går her i Bergen! Et forfallsbilde så rystende, så motbydelig at man ikke siden antikkens degenerasjonsdager har sett maken til det. Denne ungdom er livsduelig. Innerst inne er den fortvilet. Den lengter efter en moralsk oprustning. Den får gjøre hvad tennisspilleren Bunny Austin gjorde i den politiske høstkrisisens værste dager — kaste om sitt liv, samle sig til en veldig anstrengelse å gå inn for noget positivt. Hans bok »Moral rearmament, — the battle for peace« er noget av det gledeligste jeg har sett på lang tid.